

Nadace
Ivana Dejmala
pro ochranu přírody

PROJEKT ZVÝŠENÍ STABILITY LESNÍCH POROSTŮ NA LIBERECKU V ROCE 2020

Nadace Ivana Dejmala pro ochranu přírody

sídlo: Vaňurova 465/20, 460 07 Liberec 3 | kancelář: Matoušova 453/21, 460 01 Liberec 3

IČ: 467 460 30

zastoupená Mgr. Ondřejem Petrovským, ředitelem

tel: 605 701 503 | email: info@nadaceivanadejmala.cz | web: www.nadaceivanadejmala.cz

bankovní spojení: 346 35 88/0300

ÚNOR 2020

POPIS PROBLEMATIKY

Jedním ze základních problémů ochrany přírody a krajiny v České republice zůstává pokles biodiverzity na úrovni druhů, ekosystémů a s tím související narušená ekologická stabilita. Snížení rozmanitosti a početnosti původních druhů je důsledkem devastace krajiny a přírodních zdrojů našeho území v posledních desetiletích.

Nevhodný způsob hospodaření a znečišťování životního prostředí se odrazil i na stavu našich lesů. Celkově byly lesy a lesní půdy ve střední Evropě postiženy dlouholetým a intenzivním působením imisí a kyselých dešťů. Tyto negativní dopady průmyslových vlivů byly v našich podmínkách umocněny systémem obhospodařování lesů, který byl dlouhodobě zaměřen na jednostrannou podporu dřevoprodukční funkce. Důsledkem jsou dnešní převážně věkově i druhově monokulturní smrkové lesní porosty s výrazně sníženou odolností proti nepříznivým vlivům.

HISTORIE PROJEKTU A CO JSME JIŽ DOKÁZALI

Po dlouhém období pěstování stejnověkých monokulturních lesních porostů za významného použití holosečného způsobu obhospodařování dochází v posledních letech v rámci České republiky k opětovnému návratu využívání šetrnějších způsobů hospodaření v lesích. Již od našeho vzniku podporujeme druhově rozmanité lesní porosty, které jsou nezbytné pro dlouhodobě stabilnější a přirozenější lesy. V počátcích se jednalo o programy zaměřené vyloženě na záchranu původního genofondu přímo v Jizerských horách, které byly postiženy významnou ekologickou katastrofou. Ta vedla k odlesnění více než 100 km² na náhorní plošině. V současné době je situace již mnohem lepší, ale stav se vrací k normálu velice pomalu. Aktuálně cílíme k vyšší druhové i věkové biodiverzitě lesa včetně návratu geneticky původních dřevin a tuto snahu jsme v posledních letech začali přenášet do lesů na Liberecku. Spojili jsme se s odborným lesním hospodářem Ing. Janem Dudou, který se stará o obecní i církevní lesy a hospodář v nich nepasečným způsobem s cílem vnést do porostů vyšší zastoupení jedlí a listnatých stromů. I díky příspěvkům našich dárců se za posledních šest let podařilo v Jizerských horách a na Liberecku vysázet 163 068 sazenic buků, dubů nebo jedlí na které naše nadace přispěla částkou přesahující 1,5 miliónů korun. V naší snaze hodláme pokračovat i v letošním roce.

CO JE CÍLEM PROJEKTU

Dlouhodobé zkušenosti lesních hospodářů, které byly podtrženy vývojem posledních let je, že pouze druhově a věkově rozmanitý les může odolávat nepříznivým podmínkám, které v současné době gradují. Ať už jde o dlouhodobá suchá období, tak na ni navazující aktuální kůrovcová kalamita. Zdravý a přirozený les by si s takovými vlivy dokázal poradit mnohem lépe a nedocházelo by ke vzniku tak rozsáhlých holin. Sázíme na změnu způsobu hospodaření v lesích a to přechodem na podrostní, výběrný způsob, který bude mít v podmínkách vybraných lesích nejširší využití a to zejména v částech lesních porostů, kde výrazně převažují ekologické a environmentální funkce nad funkcí produkční. Nízké a nerovnoměrné zastoupení listnatých dřevin a jedle si žádá jejich umělé zavádění. Je nezbytné důsledně využívat možnosti řízené přirozené obnovy všude tam, kde jsou pro tento postup a očekávané pozitivní výsledky vhodné předpoklady. K realizaci našeho záměru a k dosažení tohoto cíle slouží i náš projekt zvýšení stability lesních porostů na Liberecku. Jedná se o nekomerční projekt realizovaný v obecních a církevních lesích. Naším cílem je dosažení stability, trvalosti a vyváženosti plnění všech funkcí lesa. Předpokladem pro jeho dosažení a udržení je respekt k lesu jako ekosystému se složitými vazbami.

České lesy, ty na Liberecku nevyjímaje, mají již dlouhodobě přemnožené stavy spárkaté zvěře, která způsobuje významné škody na nových výsadbách. Tím je prakticky znemožněna přirozená obnova lesa. Bez kvalitní ochrany vysázených sazenic by neměly dlouhodobou perspektivu. Snižování stavu zvěře na únosnou úroveň se příliš neděje a proto je potřebné budovat oplocenky a sazenice ochraňovat nátěry repelenty.

LOKALIZACE PROJEKTU

Zájmové lokality projektu zvýšení stability lesních porostů na Liberecku jsou převážně součástí nadregionálního biokoridoru ÚSES (územní systém ekologické stability), část z nich je v regionálním biokoridoru ÚSES a některé buď přímou součástí lokálních biocenter ÚSES, nebo s nimi těsně souvisí. Všechny se nacházejí na obecních či církevních pozemcích určených k plnění funkcí lesa.

Zaujatá výměra projektu, druhy, počty sazenic a délka oplocenek

Vlastník/ Katastrální území	Druh sazenic	Počet sazenic na lokalitě (ks)	Délka oplocenek (m)	Zaujatá výměra v projektu (ha)
Rychnov u Jablonce nad Nisou	Jedle bělokorá	1 200	400	0,24
	Buk lesní	6 500	240	0,65
Rádlo	Buk lesní	3 000	150	0,30
Bílý Kostel nad Nisou	Jedle bělokorá	900	300	0,18
	Buk lesní	4 800	0	0,49
	Modřín opadavý	300	0	0,10
Hrádek nad Nisou	Jedle bělokorá	450	100	0,09
	Dub letní	2 100	370	0,33
ŘK farnost Nová Ves	Buk lesní	500	0	0,05
Rynoltice	Jedle bělokorá	600	200	0,12
	Buk lesní	1 000	0	0,10
Celkem		21 350	1 760	2,65

OBEČNÉ POŽADAVKY NA KVALITU SADEBNÍHO MATERIÁLU

Jedním z nejvýznamnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost výsadeb je kvalita použitého sadebního materiálu, který vždy podmiňuje úspěšnost následujícího vývoje lesního porostu. Jedině přísným dodržováním předepsané kvality zabráníme neúměrným ztrátám při obnově lesních porostů a zajistíme tak předpoklad pro budoucí naplnění všech požadovaných funkcí lesa včetně zajištění odolnosti a stability zakládaných lesních porostů. Využity budou sazenice krytokořenné – tzv. Rašelino-ceulózové kelímky (RCK).

PŘEHLED MNOŽSTVÍ A TYPŮ SADEBNÍHO MATERIÁLU

Sazenice	Počet (ks)	Cena za kus s DPH (Kč)	Celkem s DPH (Kč)
Jedle bělokorá (krytokořenná)	3 150	18,50	58 275,-
Buk letní (krytokořenná)	15 800	13,50	213 300,-
Dub letní (krytokořenná)	2 100	14,00	29 400,-
Modřín opadavý (krytokořenná)	300	15,-	4 500,-
Celkem sazenice	21 350		305 475,-

SOUHRNNÝ ROZPOČET PROJEKTU

Položka	Množství	Cena (Kč)
Jedle bělokorá, buk lesní, dub zimní, modřín opadavý – nákup sadebního materiálu	21 350 ks	305 475,-
Náklady na výsadby – práce (7,- Kč á kus)	21 350 ks	149 450,-
Výstavba oplocenek pro jedle a duby (95,- Kč á metr)	1 760 m	167 200,-
Celkové náklady včetně DPH		622 125,-
Spolupodíl jednotlivých vlastníků (obcí)		129 008,-
Příspěvek Nadace Ivana Dejerala pro ochranu přírody		493 117,-

PRŮBĚH PROJEKTU

Proběhlo vytipování pozemků vhodných pro výsadby a vhodných druhů dřevin, během jara budou tyto sazenice objednány a dle potřeby vyzvednuty ze školek. Proběhne výstavba oplocenek, které budou chránit jedle a duby před okusem pupenů a větví ale i ohryzem kůry a vytloukáním. Následně budou sazenice pod odborným dohledem dle klimatických podmínek vysazovány během podzimu letošního roku a v dalších letech bude probíhat následná péče např. i formou ožínání, nátěry repelenty (u buků) či opravou oplocenek (u jedlí a dubů). Následnou péči a udržitelnost projektu zajistí realizátor projektu odborný lesní hospodář Ing. Jan Duda ve spolupráci s obcemi a farnostmi, na jejichž pozemcích se bude projekt provádět.

O CO ŽÁDÁME

Realizace celého projektu je závislá na finančních prostředcích, které se nám podaří získat od našich dárců. Dovolte mi tedy se na Vaši společnost obrátit s žádostí o podporu výsadeb druhově rozmanitých lesů v rámci projektu zvýšení stability lesních porostů na Liberecku. Celkový rozpočet projektu činí 622 125,- Kč, z čehož naše nadace uhradí nákup i výsadbu 21 350 sazenic a část nákladů na jejich ochranu před zvěří v celkové výši 493 117,- Kč a byli bychom Vaší společností velice vděční, pokud byste nám s financováním projektu pomohli. Realizace probíhá již od roku 2015 a letos navazuje na předchozí úspěšný průběh, během kterého bylo vysázeno již přes 163 tisíc sazenic. S žádostí o dar se obracíme na vícero subjektů a věříme, že se nám na realizaci projektu podaří potřebné prostředky sehnat. I dar v řádu tisíce korun je pro nás velice cenný a našemu snažení velmi pomůže. Část prostředků uhradí samotné obce, které se budou spolupodílet na nezbytných nákladech na ochraně nových stromků, navíc budou v příštích letech hradit následnou péči a zajistí tak dlouhodobou udržitelnost projektu. Prostředky na část spolufinancování máme připravené i ve vlastním rozpočtu.

CO MŮŽEME NABÍDNOUT

Rozhodnete-li se nás podpořit, nabízíme Vám prostor pro Vaše logo v benefičním kalendáři Zaostřeno na Jizerky, který má již dlouhodobou tradici a u veřejnosti je velice oblíbený. Dále bude Vaše společnost uvedena i ve výroční zprávě a na našich internetových stránkách. A to vše ve spojení s projektem, který bude pomáhat posilovat druhovou rozmanitost lesa, jenž je nezbytná pro jeho dlouhodobou, přirozenou a zdravou existenci.

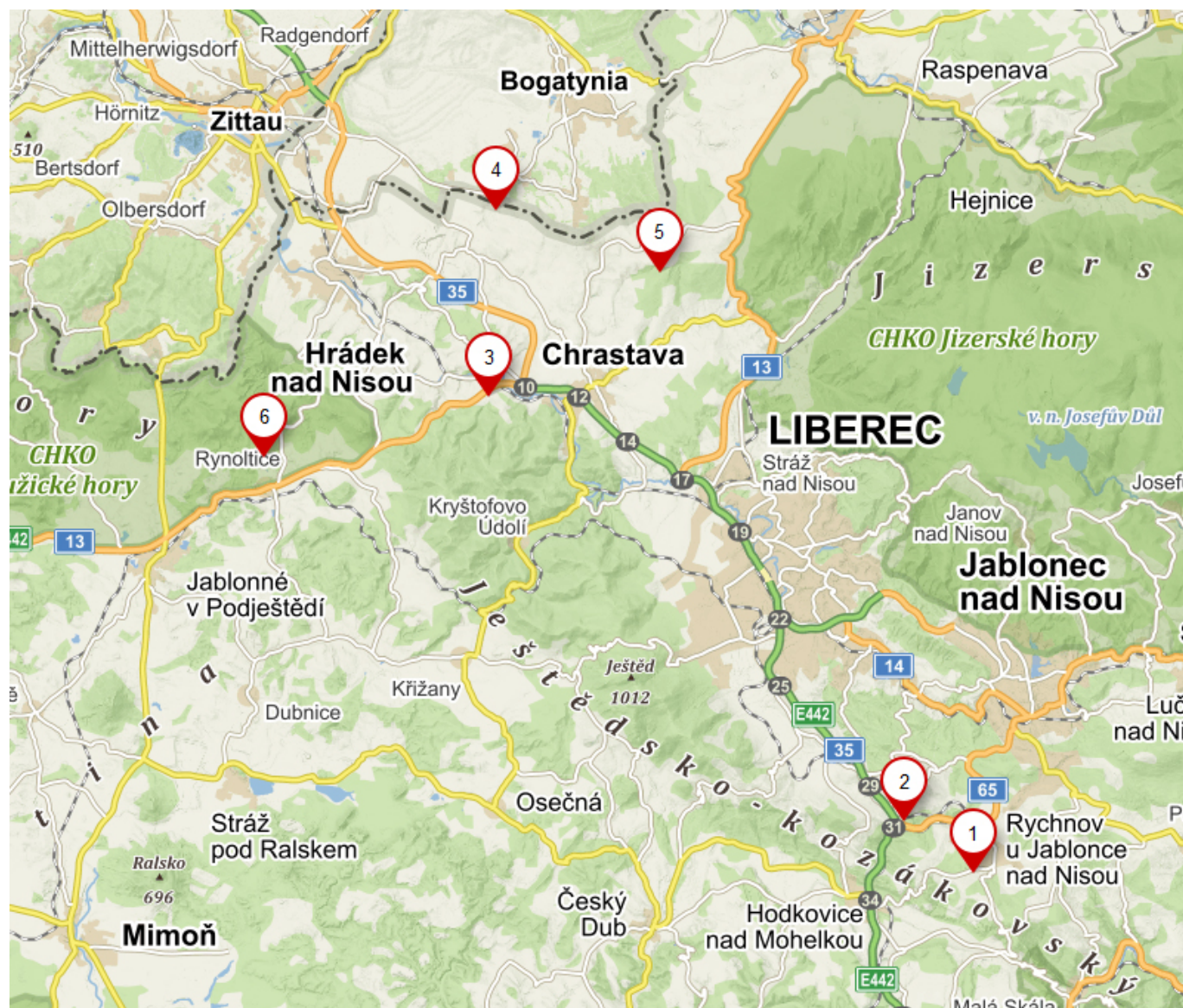
O NADACI

Nadace Ivana Dejmal pro ochranu přírody funguje již od roku 1993 a je významnou celostátně působící nadací v oblasti životního prostředí. Chráníme a obnovujeme přírodní prostředí a motivujeme k tomu i širokou veřejnost. Poskytujeme nezávislou finanční pomoc organizacím i jednotlivcům, jejichž činnost je ve shodě s posláním nadace. Podporujeme projekty na ochranu a obnovu hodnot přírodního a krajinného prostředí. Pravidelně procházíme obsáhlým hodnocením a jsme držiteli certifikátu Znamka kvality, která je udělována Fórem dárců ověřeným nadacím. Za 26 let našeho působení jsme pomohli již stovkám projektů částkou přesahující 22 miliónů korun.

V roce 2019 jsme pomohli přírodě a krajině v našem okolí více než 1,5 miliónem korun. Naše podpora se v posledních letech zaměřuje na výsadbu druhově i věkově rozmanitých lesních porostů tak, aby byly zdravější a stabilnější i pro budoucí generace. Soustředíme se též na projekty související se zadržováním vody v krajině tak, aby v době přívalových dešťů dokázala vodu zadržet a naopak v době sucha ji mohla postupně uvolňovat. Důraz klademe i na zvyšování biodiverzity v krajině, ekologickou výchovu dětí nebo výzkumné, vzdělávací a osvětové aktivity.

Naší vizí je čisté, přirozené, druhově rozmanité přírodní a krajinné prostředí a společnost, která dodržuje principy trvale udržitelného života.

ORIENTAČNÍ MAPA

Legenda (množství a typ výsadb dle lokality):

1. Rychnov u Jablonce nad Nisou

- 1 200 ks jedle bělokoré
- 6 500 ks buku lesního

2. Rádlo

- 3 000 ks buku lesního

3. Bílý Kostel nad Nisou

- 900 ks jedle bělokoré
- 4 800 ks buku lesního
- 300 ks modřínu opadavého

4. Hrádek nad Nisou

- 450 ks jedle bělokoré
- 2 100 ks dubu letního

5. Nová Ves

- 500 ks buku lesního

6. Rynotlice

- 600 ks jedle bělokoré
- 1 000 ks buku lesního

DETAILNĚJŠÍ MAPU VÝSADEB NALEZNETE ZDE:

<http://www.nadaceivanadejmala.cz/project/zvyseni-stability-lesnich-porostu-na-liberecku-2020>

FOTOGRAFIE Z REALIZOVANÝCH VÝSADEB

**Pomozte nám zvýšit druhovou rozmanitost našich lesů.
Děkujeme!**